

den nuværende Minister, som jeg har Tillid til, hvis Syn paa denne Sag, som jeg mener at have noget Kendskab til, jeg i mangt sympatiserer med. Men den højtærede Minister ved lige saa godt som jeg, at dette Ministerium som de fleste andre staar paa Lærfødder, og hvem kommer efter? Hvad vil Befolkningen ikke kunne blive udsat for, hvis der kommer en Minister, som i alt for høj Grad er besjælet af Ønsket om at centralisere og regulere Trafikken over det ganske Land? Jeg kan derfor ikke være med til at fratage Amdsraad og Sognekommuner Retten til at give Tilladelse. Og jeg ved ikke, hvad det vil sige at opnaa Tilladelse, hvis det ikke betyder, at man, naar man har faaet Tilladelsen, har Ret til at køre. Men det betyder det aabenbart ikke i dette Tilfælde. Der gives Tilladelse af Sogneraad og Amdsraad, men dernæst skal Sagen til Ministeren, og hvis han skønner, at Hensyn til bestaaende Jernbaner, Postruter eller koncessionerede Sporveje taler derfor, kan han ifølge § 3 bestemme, at Tilladelse ikke maa gives; det vil sige, han kan bestemme, om der skal gives Tilladelse eller ej i alle mulige Tilfælde indenfor Kongeriget Danmark. Og efter § 9 skal Tilladelserne for samtlige nuværende Bilruter sendes ind til Ministeren og hans Nævn, og saa staar der, at Ministeren, uanset de i nærværende Lov i øvrigt givne Bestemmelser, er bemyndiget til at træffe Bestemmelse om, hvorvidt disse Ruter vil være at opretholde, forandre eller nedlægge. Og Ministeren kan efter Indstilling fra Nævnet oprette nye Ruter eller lade være dermed. Hvad er der saa tilbage af de kommunale Myndigheders Ret til at give Tilladelse? Intet, ikke Spor, den er duftet bort, det hele er centraliseret i Ministeriet for offentlige Arbejder, i Ministerens Person og i Nævnet. Denne Tilbøjelighed til at centralisere troede jeg ikke, det nuværende Ministerium vilde gaa saa stærkt ind for, og i hvert Fald i den Landsdel, hvor jeg er valgt, er vi ikke slet saa begejstrede for den Tilbøjelighed, som man er i den røde Bygning i København, idet vi paa mangfoldige Omraader, selv om vi har al mulig Respekt baade for den Dygtighed, den Hæderlighed og den Indsigt, som Centraladministrationen er Udtryk for, alligevel har Indtrykket af, at det er et meget tungt og langsomt arbejdende Apparat, saa at man undertiden maa vente, til man faar graa Haar, inden man faar Svar paa, hvad man har spurgt

om. Der er jo ogsaa her sikret rigelig Tid til Afgørelser.

Det er da efter min Mening nødvendigt, at den egentlige Afgørelse i mange af disse Tilfælde kommer til at ligge ude omkring i Amtene, hvor man kender Forholdene. Et saadant Nævn kan en Overgang, naar der er et og andet landsdelsvis, som kunde rettes, tage det op og gøre Indstilling; og Ministeren med Nævnet bag sig kan saa henvende sig til Amdsraadet og tage en Forhandling op med dette og vil da ogsaa kunne opnaa Resultater hist og her. Men de, der fornaar at afgøre, om en Rute er tjenlig for Befolkningen i den paagældende Egn eller ikke, det er de stedlige Myndigheder; de ved, hvilken Trafik den paagældende Rute har oparbejdet, en Trafik, som maaske aldrig før har eksisteret. Jeg kender af egen Erfaring mangfoldige Eksempler paa, at en Bilrute har oparbejdet en helt ny Trafik, skabt ny Virksomhed omkring sig, en Virksomhed, som vil falde bort igen, hvis man tager Ruten bort, og derefter ikke vil komme Banerne til gode. Hvorledes skulde et Nævn, der sidder her i Hovedstaden, og som er sammensat af enkelte kommunale Repræsentanter fra hele Landet, som kun kan kende deres egen Egn, i Forbindelse med Centraladministrationens Embedsmænd kunne have nogen som helst Idé om disse Forhold? De kan se paa et Kort og undersøge nogle Statistikker; men det, det kommer an paa: hvorledes Ruten virker paa Egnen, og hvad Nytte Befolkningen har af den, det kan de ikke danne sig en begrundet Mening om. Det kan kun de lokale Myndigheder; og derfor bør disse have Afgørelsen. Der er endnu en Grund dertil, idet det er dem, der betaler en saa væsentlig Del af Udgiften til det Vejslid, der staar i Forbindelse med denne Trafik — Staten har jo hidtil holdt sig fornemt tilbage, naar der var Tale om at deltage i Udgiften til Vejene; og det er et udmærket Princip i den Slags Spørgsmaal, at den, der betaler, ogsaa skal have noget Indseende med, hvorledes Pengene bliver anvendt.

Jeg kan derfor ikke gaa med til, at Ministeren faar en saa vidtgaende Myndighed, som det her er foreslaaet. I hvert Tilfælde maa det — det har jeg ogsaa givet Udtryk i Betænkningen — sikres, at Amdsraadene kan modsætte sig Nedlæggelse af indarbejdede Ruter, som Befolkningen paa den paagældende Egn ikke kan